Region Stockholm

21

Svar på skrivelse från Socialdemokraterna om det akuta läget på Södersjukhuset och våra övriga akutsjukhus

HSN 2021-1702

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
SjukhusLOU-avtal
Sofia Petersson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-11-04

HSN 2021-1702

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Socialdemokraterna om det akuta läget på Södersjukhuset och våra övriga akutsjukhus

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Socialdemokraterna att akutsjukhusens ersättning ska räknas upp med tre procent. Socialdemokraterna föreslår även att akutsjukhusen ska tilldelas medel genom omfördelning av konsultkostnader från de centrala förvaltningarna samt genom att använda budgetposten avsedd för oförutsedda medel.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Socialdemokraterna

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden beskriver Socialdemokraterna hur Södersjukhuset har en ansträngd situation med uppskjutna operationer på grund av pandemin, högt tryck på akutmottagningen samt besparingskrav.

Överväganden

De regionägda akutsjukhusen har avtal med hälso- och sjukvårdsförvaltningen som gäller från och med år 2020 till och med år 2023. Uppräkningen av akutsjukhusens avtal styrs av sjukhusavtalen samt

av årliga budgetuppdrag. År 2021 fick hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att höja den sammantagna prisuppräkningen inom ramen för sjukhusavtalen för de regionägda akutsjukhusen med 1,5 procent. För år 2022 är uppdraget att höja den sammantagna ersättningen inom ramen för sjukhusavtalen för de regionägda akutsjukhusen med 1,5 procent.

År 2020 och år 2021 har varit starkt präglade av den pågående pandemin, vilket har påverkat akutsjukhusens verksamhet. Under hela år 2020 och de tre första kvartalen av år 2021 har akutsjukhusen ersatts med fast ersättning mot bakgrund av att gällande ersättningsmodell inte till fullo lämpade sig för den krissituation som pandemin har medfört.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har, såsom andra bolag och nämnder inom regionen, ett ansträngt ekonomiskt läge. Nämnden jobbar löpande med kostnadsreducerande åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen för hälso- och sjukvården. I koalitionens budgetförslag för region Stockholm för år 2022 (RS 2020-0775) föreslås nämnden få i uppdrag att fortsätta arbetet med att identifiera kostnadsutvecklingsbegränsande åtgärder samt identifiera åtgärder för att bättre använda hela hälso- och sjukvårdssystemets resurser. Detta kräver en ändamålsenlig resursfördelning till regionens vårdgivare, där bland annat primärvården har en viktig roll för att säkerställa en god och nära vård och akutsjukhusen har en viktig roll för att omhänderta många av de mest sjuka patienterna.

De regionägda akutsjukhusens totalersättning justeras årligen med utgångspunkt i totalersättningen för innevarande kalenderår för respektive akutsjukhus. Totalersättningen räknas upp med tre olika index: viktat index (bestående av prisindex med kvalitetsjusterade löner för landsting samt läkemedelsindex), vid behov demografisk tillväxt (bestående av prognos avseende förändrad folkmängd och vårdkonsumtion) samt medicinskteknisk utveckling. Effektiviseringskravet blir en konsekvens av uppräkningen samt nämndens budgetramar och kan därför ändras från år till år.

Under framtagandet av de nya sjukhusavtalen beslutades att effektiviseringskravet på samtliga akutsjukhus skulle vara 2,5 procent för år 2020. Effektiviseringskravet var en del i omställningen mot en nära vård, och en realisering av framtidsplanen där vård som inte kräver akutsjukhusens resurser ska tas om hand inom specialistvård utanför akutsjukhusen eller primärvården.

Till följd av pandemins påverkan på akutsjukhusen har nämnden under år 2021 allokerat statsbidrag till akutsjukhusen för att skapa förutsättningar för att arbeta med köställd och undanträngd vård. Satsningen har motsvarat nivån på effektiviseringskravet år 2021 (2,48 procent). Inför år

2022 planeras en motsvarande satsning under förutsättning att finansiering i form av statsbidrag tillfaller nämnden.

Under år 2021 har även 500 mkr tillförts hälso- och sjukvårdsnämnden för köställd och undanträngd vård. En stor del av denna satsning tillfaller akutsjukhusen genom att möjliggöra extra ersättning avseende merkostnader för kökapning samt utökade ekonomiska incitament till överproduktion. Planering pågår inför motsvarande satsning nästa år.

En uppräkning av ersättningen för de regionägda akutsjukhusen under år 2022 och 2023 (utifrån 2021 års avtal) med tre procent skulle innebära en total kostnadsökning på 1 330 miljoner kronor för de två åren.

Det ekonomiska överskott som uppstått på regionnivå år 2020 har inte nämnden möjlighet att disponera utan särskilt beslut från regionstyrelsen.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2021-11-04

Hälso- och sjukvårdsnämnden

SKRIVELSE
2021-08-24

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Om det akuta läget på Södersjukhuset och våra övriga akutsjukhus

Pandemin har inneburit stora omprioriteringar inom sjukvården. Vård har fått ställas in och skjutits upp för att förhindra smittspridning och ställa om till att vårda covidpatienter. Enligt beräkningar i december 2020 uppgår kostnaderna för den uppskjutna vården, den så kallade vårdskulden, till 1,8 miljarder kronor. Statistiken för 2020 visar även att 11 000 färre operationer genomfördes, hälsokontroller och rutinundersökningar i primärvården ställdes in i stor omfattning och över 2000 stockholmare tros idag ha oupptäckt cancer. Dessa siffror har troligen vuxit under 2021 eftersom planerad vård som kunnat vänta ställts in till följd av en utdragen andra och även en tredje smittvåg av pandemin.

Samtidigt går Region Stockholm med närmare sex miljarder kronor i överskott för 2020. Detta tack vare statsbidrag från regeringen. Pengar som var tänkta att användas i svensk sjukvård under pandemin men som i stället placerades i en resultatutjämningsreserv. En halv miljard avsattes innan sommaren för att ”korta vårdköerna” men när våra akutsjukhus är underfinansierade och får allt tuffare effektiviseringskrav räcker det inte.

Södersjukhuset själva rapporterar att verksamheten kommer att behöva spara omkring 80 miljoner i personalkostnader under nästa år, vilket motsvarar ungefär 102 helårsarbetare. Fram till år 2024 innebär effektiviseringskraven en minskning av personalkostnaderna på cirka 200 miljoner motsvarar 418 helårsarbeten.

Samtidigt larmar allt fler personalrepresentanter nu om ett ohållbart läge på Södersjukhuset. Förutom över 4 000 uppskjutna operationer på grund av pandemin[1] har sjukhuset ett ständigt högt tryck på akutmottagningen – patienter dör pga långa väntetider, arbetsmiljön brister och personalomsättningen är stor. Akutuppdraget blir för stort för sjukhusets resurser och därför har man blivit tvungen att även skicka akuta operationer, t ex blindtarmsoperationer till andra sjukhus. Dessutom är bristen på

[1] Källa: https://spor.se/hur-paverkar-pandemin-covid-19-mojligheten-att-opereras-i-sverige/ https://www.svt.se/datajournalistik/corona-uteblivna-operationer/

vårdplatser uppenbar. Personalen beordras nu att placera patienter i korridorer på fullbelagda vårdavdelningar, I mitten av augusti lämnades därför en anmälan till IVO (Inspektionen för vård och omsorg). Anmälaren skriver att "de högre cheferna tar ett chefsbeslut om att alla vårdavdelning ska ha två överbeläggningar, alltså två patienter som ligger i korridoren utan att dess integritet och värdighet respekteras".

Södersjukhuset är inte ensamt om att rapportera resursbrist i förhållande till uppdraget eller att effektiviseringskraven de kommande åren kommer att innebära neddragningar på vårdpersonalen. Både Södertälje sjukhus och Danderyds sjukhus ger en motsvarande bild av läget inför kommande år. Denna situation är inte värdig Sveriges största och rikaste region.

Med anledning av ovanstående föreslår socialdemokraterna hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

att avtal med Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB och S:t Eriks Ögonsjukhus AB för perioden 2020-2023 får en uppräkning av ersättningen från 1,5 till 3,0 procent.

att hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras hemställa till regionstyrelsen att omfördela medel från konsultkostnader på de centrala förvaltningarna respektive budgetposten avsedd för oförutsedda medel till hälso- och sjukvårdsnämnden

att medlen som omfördelas till hälso- och sjukvårdsnämnden tillförs akutsjukhusen